

Inatsisartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliaat
Maani

Tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisis- saattut siunnersuut pillugu akissut (UPA2007/50)

Inatsisartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilimatusarnermut Ilageeqarner-
mullu Ataatsimiititaliaat 22. marts 2007 allakkatigut Tusagassiuisarnermi akisus-
saassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisisaattut siunnersuut (UPA2007/50)
pillugu apeqquteqaateqarpoq.

Allattoqarfeqarnikkut sullinneqarneq kiisalu Tusagassiuutit pillugit Aaliangi- isartut sulineranut atatillugu aningaasartuutit

Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut allattoqarfiat maanna Tusagassiuutit pillugit
Aalajangiisartut siulittaasuaniippoq, aallaavigineqarporlu tamanna inatsisartut inat-
sisaata nutaap akuerineqarneratigut allangortinneqassanngitsoq, allaffissornikkut
suleriaatsit tunngavigalugit isumatusaarnerussamat allattoqarneq siulittaasumi
inissisimappat.

Kisiannili Aalajangiisartut allattoqarneq sumi inissinneqarpat isumatusaarnerussa-
soq, tamatumani aamma Aalajangiisartuni ilaasortaasut katitigaanerit ilaatigut
qiviallaallugu, nammineq nalilissavaat aalajangissallugulu sumiissanersoq.

Aalajangiisartut sulineranni aningaasartuutaasarput maalaarutit tiguneqartut sulia-
rinerannut atatillugu akissaatigitat allattoqarnikkullu ikiorserneqarneq aamma
ataatsimiinnersiutit. Taakkua saniatigut ataasiarluni aningaasartuutaasimavoq na-
qitaaraq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut suliaannik paasissutissiissut, ataa-
siarlunilu aningaasartuutaasimalluni siulittaasup nunani allani tusagassiuutit pillugit
aalajangiisartut siulittaasuisa ataatsimiinnerannut peqataanera. Aningaasartuutit
Aalajangiisartut sulinerannut atatillugu ulloq manna tikillugu atorpeqarsimasut an-
nikitsuinnaasimapput.

Inatsisissatut siunnersuummi § 52, imm. 3 tunngavigalugu Naalakkersuisut aala-
jangersinnaavaat Aaliangiisartut sulinerannut atasumik aningaasartuutit, ilanngul-
lugit allattoqarfeqarnermut aningaasartuutit, tusagassiuutit akornanni agguakkamik
matussuserneqassasut, Tusagassiuutit pillugit Aaliangiisartut suleriaasissaanni
aagguaassinissamik aaliangersaanerit naapertorlugit. Inatsimmi atuuttumi Justits-
ministeria taamatutaaq pisinnaatitaaffeqarpoq. Aalajangiisartut sulinerannut ulloq
manna tikillugu aningaasartuutit annikitsuinnaasimanerat taaneqareersoq

27. marts 2007
J.nr. 58.02.00-00001
Dok.nr.242876

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 20 73
Kiip-mail@gh.gl
www.nanoq.gl/kiip

tunngavigalugu Naalackersuisut maannakut pilersaaruteqanngillat periarfissap tamatuma atornissaanut.

Inatsisissatut siunnersuutip aningaasartuuteqarnerunermik nassataqarnissaa ilimagineqanngilaq, aningaasartuutillu maannatut naalackersuisoqarfimmit akilerneqartassasut pilersaarutaalluni. Tamannalu aamma tunngavigalugu inatsisip nutaap atuutilereratigut ukiumut suliaasartut amerlinissaat pisariaqalissasorineqanngilaq

Inatsisitigut suleqatigiiffiit pinerluttaalisitsinermi inatsimmut tunngatillugu akisussaaffii

Ataatsimiititaliap paasisaatut eqqorluinnarpoq siunnersuummi inatsisitigut suleqatigiiffiit pinerluttaalisitsinermi inatsimmut tunngatillugu akisussaaffiit pillugit aalajangersakkat, tak. § 15, imm. 2, § 23, imm. 2 aamma § 53, imm. 3, tusagassiuisarnermi inatsisimmi atuuttumi aalajangersakkanit allaanerummata. Inatsisinik atuutsitsinermi pissutsit atuuttut allanngortinnissaat siunertarineqanngilaq. Naalackersuisut angorusuppaat inatsisissatut peqqussutissatullu siunnersuutini tamani oqaasertaliussat assigiit atornissaat. Inatsisitigut suleqatigiiffiit toqqartumik eqqaaneqanngitsut "ilaallu ilanngullugit"-mut ilaasinnaapput.

Aammattaaq aalajangersakkanut taakkununnga tunngatillugu eqqaaneqassaaq "naalagaaffik" tusagassiuisarnermi akisussaaffeqarneq pillugu inatsimmi maanna atuuttumi atorneqartoq "naalagaaffiup oqartussaaitaanik" taarserneqarmat. Tassanissaaq inatsisinik atuutsitsineq maanna atuuttoq allanngortinneqanngilaq, taamaallaalli akusussaaffiup suussusia erseqqissarneqaannarluni.

Tusagassiuutit elektroniskiusut tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut ilaatinneqartut

Ataatsimiititaliap apeqquteqaatigaa assersuutigalugu partiit nittartagaat qanoq anertutigisumik tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsimmi akisussaannermut malittarisassanut ulluinnarni ilaatinneqassanersut.

Inatsisissatut siunnersuummi § 8, imm. 1, tak. § 1, nr. 3, periarfissiivoq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut, tusagassiuutit ilaasa akisussaannermut malittarisassanut ilaatinneqarnissaannik aalajangersaanissaannut.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 3 naapertorlugu taamatut aalajangiinermi pingaartinneqassapput:

- a) pineqassasut allatat, assit aamma nipi atorlugu aallakaatitat,
- b) piffissap ilaani tamanut siammaanneqartartuussasut, aamma
- c) aallakaatitat nutaarsiassanik ingerlatitseqqiinertut imaluunniit ingerlatitseqqiinernut sanillunneqarsinnaasut § 1, nr. 1 aamma 2-mi pineqartutut, iluseqassasut.

a pillugu) Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 3-p atuuffii tassaassapput nutaarsiassaqtitsiviit digitaliusut/elektroniskiusut assersuutigalugu qarasaasiatigut atua-gassiat, tv-kkut atuagassiat nittartakkallu, § 1, nr. 1 aamma 2-mi ilaangitsut.

b pillugu) Aallakaatitat tamanut piffissap ilaani siammaanneqartarneranni oqaatsit pingaarnerit tassaapput "piffissap ilaa" aamma "tamanut".

Piffissap ilaa siammaassisarnissamik piumasaqaatip imarivaa akuttoqatigiikanner-sumik pisarnissaa, taamaalillunilu allanngorartuartumik ataasiaannakkamilluunniit siammaassineq tusagassiuisarnermi inatsisilornermut ilaanngilaq. Taamaaliornik-kut tusagassiuuteqarnermut inatsisitigut aaqqissuussinerup aamma piginnittussaa-titaanermut inatsisitigut aaqqissuussinerup immikkoortissinnaanissaat periarfissin-eqarpoq, kingulliullugu taaneqartumut ilaatigut ilaallutik DVD-nik, video-nik nipiler-sukkanik imaluunniit atuakkanik elektroniskiusunik ataasiaannartumik ingerlatit-seqqiinerit.

Tamanut siammaassinissamik piumasaqaat isumaqarpoq, tunngaviatigut kikkul-luunniit saqqummiussanut isersinnaassasut - akiliuteqarsinnaallutik. Taamaalilluni suliffeqarfiup ilumini paasissutissiissutaa ilaatinneqanngilaq, naak paasissutissii-sarneq tamanna nutaarsiassaqaartitsinerit iluseqaraluartoq, tamatumanimi taa-maallaat sulisut paasissutissanut isersinnaassapput.

c pillugu) Nutaarsiassanik ingerlatitseqqinissamik, inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 1 aamma 2-mi tusagassiuutinut nalinginnaasunut sanilliunneqarsinnaasumik, piumasaqaat arlalinnik nassataqarpoq.

Siullermik tusagassiuutit nutaarsiassanik ingerlatitseqqinertut iluseqassapput. Ta-matuma nassatarivaa tusagassiuut ingerlateqqitassanik nammineerluni suliarinnis-sammat, taamaalillunilu aaqqissuisunit toqqaasoqassalluni. Taamaamat tusa-gassaqaartitsivik taamaallaat nutaarsiassanik teknikkikkut ingerlatitseqqinermik ingerlatsisoq matumani ilaatinneqassanngilaq.

Tulliullugu tusagassiuut tusagassiuutinut nalinginnaasunut sanilliunneqarsinnaas-aaq. Piumasaqaatip nassatarivaa tusagassiuutit, inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 3 naapertorlugu, tusagassiuutit naqitat imaluunniit radiukku tv-kkullu inger-latsineq assigalugit, ilisarnaqutigissagaat siumuinnaq attaveqaataanertik, tassami nutaarsiassamik ingerlatitseqqiffimmi akisussaaffik inunnut aalajangersimasunut taamaallaat tutsinneqarsinnaavoq, tiguisuusoq saqqummiussanut sunnuteqarsin-naasimangikkaagat.

Naggasiullugu eqqaaneqassaaq, tusagassiuutinut ataasiakkaanut tunngatillugu ersarissumik aalajangiinissaq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartuniimmat, tun-ngaveqassallunilu piumasaqaatit eqqaaneqartut ataatsimoortumik naliliiffigneran-nik.

Partiit nittartagaannut tunngatillugu maluginiarneqassaaq, assersuutigalugu nittar-takkap "piginnittaa" isummerfigineqanngimmat. Taamaalilluni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut toqqarsinnaavaat nittartagaq tusagassiuisarnermi akisussaassu-seqarneq pillugu inatsisartut inatsisaannut ilaatikkumallugu, nittartakkap suliffeqar-fimmut, inummut aalajangersimasumut partiimulluunniit atasuunera apeqqutaatin-nagu.

Tusagassiuutit elektroniskiusut inatsisissatut siunnersuutit avataaniittut

Tusagassiuutit elektroniskiusut assigiinngitsut tusagassiuisarnermi akisussaassu-seqarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummut ilaanissamut piumasaqaatinik pivi-usunngortitsinngillat. Assersuutigalugu taakkua tassaapput oqalliffiit aamma qara-saasiakku allaqatigiittarfiit. Tassunga tunngatillugu ataatsimiititaliaq aperivoq pine-qartoq immikkut inatsisiliunneqassanersoq, tassunga tunngasumik aalajangiisar-tulerlugu.

Naalackersuisut isumaqanngillat, internet-ikkut nalinginnaasumik, oqalliffinni imaluunniit qarasaasiakkut allaqatigiittarfinni oqaaseqaatit inatsisiliunnissaat pisariaqartinneqartoq, ilaatigut pissutigalugu pineqartut nalinginnaasumik inatsisiliornermut, pinerluttaalisitsinerimi inatsit ilanngullugu, ilaatinneqareermata.

Tusagassiortut Peqatigiiffiata isummersuutaanut oqaaseqaatit

Ataatsimiititaliap allakkamini qinnutigivaa Tusagassiortut Peqatigiiffiata isummersuutai – allakkami ilanngussami oqaatigineqartut - Naalackersuisunit oqaaseqaateqarfigineqaqqullugit. Allakkami tassani oqaatigineqarpoq Tusagassiortut Peqatigiiffiata ernumagigaa, siulittaasoq inatsisilerituujunngippat aalajangiinerit politikikkikut pissuseqarfiginninnermik misigissutsinillu tunngaveqartut ammaanpeqassasut. Aammattaaq oqaatigineqarpoq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu 12-nik ilaasortaqaassasooq.

Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigaat Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut 7-inik ilaasortaqaarnissaat, imaanngitsooq aqqaneq marluk soorlu Tusagassiortut Peqatigiiffiannit oqaatigineqartoq.

Ilaasortat arfineq marluk tassaapput siulittaasoq Naalackersuisunit toqqarneqartoq, ilaasortat marluk Tusagassiortut Peqatigiiffiannit oqaaseqaatereernikkut toqqakkat, ilaasortat marluk Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit naqitat, radio tv-lu aaqjissu-isoqarnikkut aqutsisui sinnerlugit, taakkualu oqaaseqaateqartereerlugit, toqqagaa-sussat, aamma ilaasortat marluk pisortanit ilaasortaataasut – kattuffiit akuerisaasut oqaaseqaateqareernerisigut toqqagaasussat, tak. siunnersuummi § 41, imm. 1.

Naalackersuisut isumaqanngillat, soorlu inatsisissatut siunnersuummi oqaatigineqartoq, piumasaqaataasariaqartoq siulittaasup inatsisilerituujunissaa. Inatsisilerituut ikittuinnaat Kalaallit Nunaanni pissutsinik inuiaqatigiinnillu kalaallinik iternga tikillugu ilisimasaqartuupput, Kalaallit Nunaallu aamma inuiaqatigiit kalaallit pillugit ilisimasaqartuunissaq pingaaruteqarluinnartuuvooq. Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut inuttalernissaannik siunnersuut imaanngilaq siulittaasoq inatsisilerituujus-sanngitsooq imaluunniit inatsisilik ilisimasaqartuussanngitsooq. Tassunga tunngatil-lugu assersuutit eqqaajumaneqarpoq Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap siulittaasuata inatsisilerituujunissaa inatsisinilluunniit ilisimasaqartuunissaa aam-mattaaq piumasaqaataanngimmat. Aammattaaq Tusagassiuutit pillugit Aalajangi-isartut allattoqarfiat pisariaqartitsinini naapertorlugu inatsisilerituumik ikiorserneqar-sinnaavoq.

Tusagassiortut Peqatigiiffiani siulittaasup ernumanartitavia tassaavoq, Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik inis-sisimajunnaarnissaat. Naalackersuisut isumaqanngillat Naalackersuisut Tusagas-siuutit pillugit Aalajangiisartut ilaasortassaannik toqqaariaasiata aalajangiisartut arlaannaannulluunniit attuumassuteqartuunnginnerat killilersussagaa, ilaatigut pis-sutigalugu Tusagassiortut Peqatigiiffiat, aaqjissuisoqarnikkut aqutsisoqarfiit pisor-tallu inassuteqarsinnaatitaammata, soorlu aamma ullumikkut taamaattoq.

Kiisalu malugeqquneqarpoq inatsisissatut siunnersuutit § 42-ia malillugu takune-qarsinnaammat suliamik ingerlatsinerimi siulittaasup peqataanerata saniatigut ilaa-sortat allat pingasut peqataassassasut, taakkunungalugu ilaassapput Kalaallit Nu-naanni Tusagassiortut Peqatigiiffiata oqaaseqaataa aallaavigalugu toqqagaq ataa-

seq, aammalu aaqqissuisoqarfiit siuttoqarfiisa sinniisussaatur toqqagaq ataaseq,
kiisalu pisortat aallartitaattut toqqagaq ataaseq.

Ikinngutinersumik inuulluaqqusillunga

Tommy Marø
Naalakkersuisunut ilaasortaq